

Scenariusz spotkania online dla nauczycieli i rodziców, promujący literaturę polskiego romantyzmu

Spotkanie będzie oparte o przedstawienie pomysłu na 45-minutową lekcję powtórzeniową nt. portretów kobiet w dziełach polskiego romantyzmu.

Czas trwania spotkania online: 90 minut

Prowadzące: Iwona Brzózka-Złotnicka, Anna Jędryczko

Wstęp:

Epoka romantyzmu często postrzegana jest przez młodzież jako trudna i niezrozumiała. Lekcje powtórzeniowe bywają nużące, kiedy powtarza się utarty schemat, omawiając kolejne elementy świata przedstawionego. To zagadnienia bardzo odległe uczniom, a przez to nieciekawe. Warto więc, by spojrzeli na bohaterów lektur z innej, bliższej sobie perspektywy. Dzięki wykorzystaniu odpowiednich – angażujących, kreatywnych i osadzonych we współczesności – formach i metodach pracy, młodzież zyska szansę na odkrycie i zrozumienie piękna dzieł romantycznych.

Podczas spotkania z nauczycielami postaramy się pokazać, jak w nietuzinkowy sposób podejść do rozmowy o bohaterkach romantycznych, ćwicząc jednocześnie szereg umiejętności językowych.

Cele spotkania:

1. Refleksja nad różnorodnością portretów kobiecych w literaturze polskiego romantyzmu.
2. Przekazanie uczestnikom pomysłu na lekcję z literaturą, podczas której młodzież zaangażuje się w działania i w kreatywny sposób powtórzy omawiane lektury.
3. Przećwiczenie poznawanych narzędzi, form i metod pracy.

Przebieg spotkania:

Czas	Działanie	Uwagi
10 min.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przywitanie uczestników spotkania, przedstawienie się prowadzących. 2. Przybliżenie agendy spotkania i celu webinaru: zapoznanie z pomysłem na lekcję dot. literatury polskiego romantyzmu, która stanowić może część podsumowania omawianej epoki; 	Prezentacja oraz pytania ankietowe przygotowane w narzędziu Mentimeter.

Projekt finansowany ze środków KPRM w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2022”

	<p>wyjaśnienie tematu przewodniego: analiza różnorodności sposobów prezentowania kobiety w utworach romantycznych.</p> <p>3. Zapoznanie z uczestnikami, zbadanie ich oczekiwań, potrzeb i motywacji – za pomocą narzędzia Mentimeter, ew. czatu spotkania. Prośba o dokończenie zdania: <i>Kiedy myślę o bohaterkach romantycznych, moim pierwszym skojarzeniem jest ...</i> (prośba o podanie imienia bohaterki i tytułu dzieła, z jakiego pochodzi), a następnie omówienie wyników tego badania.</p>	
10 min.	<p>Próba skategoryzowania bohaterek, których imiona pojawiły się w badaniu – zwrócenie uwagi na różnorodność ich charakterów, osobowości. Rozmowa z uczestnikami (na czacie spotkania), jakie typy postaci kobiecych można wyróżnić w literaturze polskiego romantyzmu, próba nazwania tych typów.</p>	<p>W razie potrzeby prowadzące kierują rozmowę w taki sposób, by pojawiły się co najmniej takie typy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - delikatna, wrażliwa i dobra istota - źródło nieszczęśliwej miłości - kochająca, oddana matka - morderczyni - ...
5 min.	<p>Wyjaśnienie, że w dalszej części spotkania zostanie przedstawiony pomysł na lekcję stanowiącą część podsumowania epoki romantyzmu i skupiającą się na różnorodnych portretach bohaterek romantycznych. Lekcja zakłada wykorzystanie aktywizujących metod uczenia się, naukę przez działanie. Podkreślenie, że zdalna forma webinaru wymaga od prowadzących drobnych modyfikacji form i metod, ale proponowana lekcja może być zrealizowana z uczniami zarówno w formie online, jak i stacjonarnej.</p>	<p>Zaprezentowane aktywności są na tyle uniwersalne, że będą z nich mogli skorzystać zarówno nauczyciele szkół podstawowych, jak i ponadpodstawowych, wybierając bohaterki z lektur omawianych na</p>

		danym etapie edukacyjnym.
15 min.	<p>Zaproszenie do zabawy – <i>Kim jestem?</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie bohaterki po krótkiej wypowiedzi, jaką mogłaby wygłosić. Losowanie karteczki z wypowiedzią (można skorzystać też z narzędzia online), czytanie jej przez prowadzące i prośba do uczestników o odpowiedzi na czacie, o kim mowa. 2. Zachęcenie uczestników do tego, by zastanowili się, jakie pytania chcieliby zadać tej postaci. Zachęta do tego, by pytania były nietuzinkowe, kreatywne, być może zabawne itp. <p>Podkreślenie, że ważną kompetencją, jaką warto kształcić wśród uczniów jest umiejętność stawiania celnych, mądrych, ciekawych pytań. Często ćwiczy się z dziećmi i młodzieżą umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi, zapominając o tym, że zadawania pytań też trzeba się nauczyć.</p> <p>Zebranie pytań, jakie uczestnicy chcieliby zadać danej bohaterce w narzędziu Mentimeter, odczytanie niektórych.</p>	<p>- przygotowane wcześniej karteczki z krótkimi wypowiedziami naprowadzającymi na daną postać</p> <p>- warto przeprowadzić zabawę kilka razy, losując każdorazowo kolejną wypowiedź</p> <p>- warto podkreślić, że nauczyciel nie powinien w tym zadaniu oceniać i komentować pomysłów na pytania</p> <p>Uwaga: pierwszą część zabawy można także przeprowadzić jak w popularnej grze „Zgadnij kto to” – wtedy należy przygotować karteczki z imionami bohaterek. Prowadzący (lub wybrany uczeń) losuje jedną, pokazuje ją grupie, ale sam nie czyta imienia, po czym próbuje dojść do tego, kim jest, zadając</p>

		grupie pytania ogólne, na które ta może odpowiadać jedynie na trzy sposoby: TAK, NIE, NIE ISTOTNE.
15 min.	<p>Zaproszenie do niecodziennej charakterystyki wybranej bohaterki – stworzenie karty postaci, podobnej do kart używanych w grach Role Play Game czy innych. Przetworzenie dwóch sposobów realizacji tej aktywności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. z wykorzystaniem komputera/tabletu z dostępem do sieci (karta będzie tworzona w online’owym generatorze: cardmaker.pythonanywhere.com/static/card/generator_postaci.html) 2. bez konieczności używania sprzętu technologicznego – tworząc kartę na papierze (warto wskazać w tym miejscu przewagę tego sposobu – możliwość dopasowania kategorii, większą swobodę działania – ale jednocześnie podkreślić, że jest to sposób znacznie bardziej czasochłonny). <p>Rozmowa z uczestnikami na temat tego, czego wymaga od ucznia powyższe zadanie – nie powinien zapisywać na karcie przypadkowych, dowolnych informacji, tylko te znaczące, najważniejsze, co zmusza go jednocześnie do dogłębnego przemyślenia postaci, dokonania wyboru spośród jej cech czy doświadczeń i napisania o nich w zwięzły, poprawny i atrakcyjny stylistycznie sposób.</p>	
10 min.	<p>Ćwiczenie – <i>Hashtag bohaterki</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Krótkie wyjaśnienie, czym jest tag (znacznik) i do czego jest używany: <i>Hashtag (z ang. hashtag) – słowo lub wyrażenie poprzedzone symbolem # (ang. hash), bez użycia spacji, będące formą znacznika (ang. tag). Krótkie wiadomości na mikroblogach i serwisach społecznościowych (...) mogą być oznaczone przez dodanie kratki przed ważnymi słowami (bez spacji) albo wystąpić w zdaniu.</i> <i>Hashtagi umożliwiają grupowanie wiadomości, ponieważ można wyszukać komunikaty, w których zawarto dany hashtag.</i> <i>(źródło: Hashtag – Wikipedia, wolna encyklopedia)</i> Wyjaśnienie, że skuteczne hashtagi są m.in.: precyzyjne, unikatowe i dość krótkie. Rozmowa o tym, dlaczego warto sięgać po nowoczesne, bliskie młodziemży rozwiązania na lekcjach literatury. 	Warto wybrać postać inną niż tę, której karta była tworzona w poprzednim zadaniu.

	2. Próba zebrania kilkunastu hasztagów opisujących wybraną bohaterkę literacką i zapisania ich w formie chmury wyrazowej w narzędziu Mentimeter – omówienie jej. Rozmowa o tym, jaką wiedzą i umiejętnościami musi wykazać się uczeń, by sprostać temu zadaniu.	
10 min.	Kreatywne ćwiczenie redakcyjne – <i>Horoskop dla.../Wróżba dla...</i> Zachęta do kreatywnej zabawy w tworzenie kilkudzaniowego horoskopu/wróźby na najbliższy miesiąc dla wybranej bohaterki romantycznej. Zebranie pomysłów uczestników w narzędziu Mentimeter, zgodnie z regułą: <i>Zapisz imię bohaterki, a następnie horoskop/wróźbę dla niej. Dbaj o to, by intrygująca przepowiednia była zgodna z historią, którą znasz z lektury i uwzględniała osobowość postaci.</i> Zaprezentowanie i odczytanie kilku wróżb.	
10 min.	Wymiana doświadczeń, bank inspiracji: zebranie za pomocą narzędzia Mentimeter innych pomysłów na to, jak rozmawiać z uczniami o dziełach romantycznych, by zachęcić ich do aktywności i zaangażowania. W razie potrzeby – podpowiedzi od osób prowadzących (zaprezentowanie kilku innych przykładów nietuzinkowych form i metod pracy)	
5 min.	Podziękowanie uczestnikom za udział w spotkaniu, zachęcenie do realizacji przedstawionej lekcji oraz ewaluacja spotkania, z wykorzystaniem Mentimetra/czatu spotkania. Pożegnanie z grupą.	